

Vårdö kommunkansli, tel. 47900
öppet måndag-fredag kl. 9-15
e-post info@vardo.ax
www.vardo.ax

Material till Vårdö Info:
llindfors@aland.net

Vårdö info

Nr 9 årgång 33

september 2021

Nästa nr kommer 1 oktober stoppdag 25 september

ANNONSER VÅRDÖ INFO 2021

KOMMUN-
INVÅNARE OCH
VÅRDÖFÖRE-
NINGAR 0,-

FÖRETAG OCH
SAMFUND I
VÅRDÖ SAMT
ÖVRIGA UTAN-
FÖR VÅRDÖ:

♦ helsida 61,-
♦ halvsida 31,-
♦ ¼ sida &
mindre 21,-
♦ material efter
stoppdag + 21,-

**STOPP-
DAG**
alltid
25:e

PRENUM- RATION

Via brev eller
e-post,
41,-/år

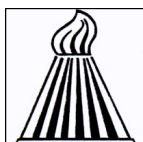
Via hemsidan
www.vardo.ax
ingen kostnad

UTGIVNING

Som regel
första post-
dagen varje
månad.
Finns även på
www.vardo.ax

**INFO-
REDAKTÖR**
Lisbeth
Lindfors, tel.
0457 0537066

**ANNONS-
MATERIAL
TILL**
llindfors@
aland.net

VÅRDÖ KOMMUN

Vet du att du nu kan betala
kommunens fakturor via
e-faktura / direktbetalning.

Kontakta din bank / markera
Vårdö kommun som betalnings-
mottagare i din internetbank.

Syns i trafiken!
Använd reflex!

AVFALLSHANTERINGEN ÄNGÖ, BUSSÖ, BERGÖ

**Stort blandavfall
och farligt avfall**
förs till Ålands Renhållning
i Norrböle,
öppet vardagar kl. 7-16.

**Ange att ni äger en
fastighet på
Ängö, Bussö eller Bergö.**

Ett "fullt bilsläp" eller
ca. 1 m³ är kostnadsfritt.

Medis Vårdö:

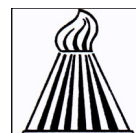
**Har du kommit ihåg att anmäla
dig? Startdatum enligt nedan:**

ti 14.9 Träffas digitalt - med Zoom
lö 23.10 Första hjälpen för hund och katt
OBS! ÄNDRAD KURSDAG!
må 20.9 Mediyoga
on 22.9 Det är roligt med konst
sö 3.10 Åland dansar (100 år)
ti 5.10 Sånglust
lö 9.10 Höstvandring i Grundsunda
sö 10.10 Pimpa din pumpa

Plats finns ännu till alla kurser ovan!

Anmälan senast två veckor innan kursstart
till kontaktperson Lisbeth Lindfors
tel. 0457 0537 066 eller till llindfors@aland.net .

OBS! Beroende på coronasituationen under läs-
året kan kurser komma att inhiberas eller bedrivas
på annat sätt än vad som sägs i katalogen.

ÅTERVINNINGSCENTRALEN I LISTERSBY HAR ÖPPET

• 1 april - 30 september •
måndagar kl. 18-20
samt månadens
sista helgfria lördag
(25.9.2021) **kl. 11-13**

• 1 oktober - 31 mars •
ENLIGT ÖVERENSKOMMELSE
ÅVC skötare tel. 041 444 2444
Ett "fullt bilsläp" eller ca. 1 m³ är kostnadsfritt.

VÅRDÖ KOMMUN BIBLIOTEK och KULTUR

SOMMARBIBLIOTEKET HÄLSAR!

SOMMAR- UTSTÄLLNINGEN

**Kronisk småbrukare av
filosofiska funderingar
- Runar Salminen -**
pågår ända till 9.9.2021 -

Torsdagen den 9.9 firar vi Vårdödagen
i bibban och bjuder på kaffe/saft med dopp
till alla besökare kl 18-20.

Sista chansen att se Salminens underbara verk!

Vårdökonstnären **Louise Nordström**
ställer ut sin konst i biblioteket 14.9-7.10.21:
"**SKAPANDETS KREATIVA LEK**"

Utställningen består av Nordströms stora och små
skulpturer samt smycken, gjorda bland annat av
silver. Vernissage blir tisdagen 14.9.21 kl. 18-20.

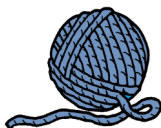
Välkomna!

Höstens aktiviteter börjar efter långt uppehåll ☺

STICKCAFÉ och KLIPPKLUBBEN

samlas första gången tisdag 14.9.21
kl. 18-20. Biblioteket bjuder på fika.

**Välkommen att starta med en ny
hobby i kommunens eget vardagsrum!**

Även höstens **SAGOSTUNDER**
för småbarn börjar igen! Sagostunden
blir torsdagen 2.9.21 kl. 11.

Vi läser bilderböcker ca 15 minuter,
därefter får man leka i barnavdel-
ningen och låna hem massor med nya böcker!

Varmt välkomna!

NYA BÖCKER PÅ BIBBAN

se nästa sida

Kom ihåg restriktionerna som gäller.
Munskydd får gärna användas. Håll passligt
avstånd! Stanna hemma om du är sjuk.
Bara att orka en liten stund till!

*Välkommen
till ditt bibliotek!*

KONTAKTUPPGIFTER VÅRDÖ KOMMUN www.vardo.ax

KOMMUNKANSLI tel. 47900

Kommundir. Kristoffer Barkar tel. 47990

e-post: kristoffer.barkar@vardo.ax

Öppet måndag - fredag kl. 9-15

e-post: info@vardo.ax

adress: Vårdöbyvägen 11, 22550 VÅRDÖ

BIBLIOTEK tel. 47970

Vik. bibliotekarie Hannamari Ruohonen

Öppet tisd. och torsd. kl. 13-16.30 & 18-20

e-post: biblioteket@vardo.ax

BYGGNADSKANSLI tel. 47920

Byggnadsinspektör Fredrik Packalén

månd. - onsd. kl. 9-15 tel. 0457 3430 527

e-post: fredrik.packalen@vardo.ax

CENTRAALKÖK tel. 47980

e-post: centralkoket@vardo.ax

DAGHEMMET SOLBACKEN

Föreståndare Marie Lundell tel. 47940

eller 0457 3456 368

e-post: marie.lundell@vardo.ax

FASTIGHETSSKÖTSEL

Ledande fastighetsskötare Paul Grüne

0457 3458 088

Fastigh. skötare Jan Holm 040 5946 705

FRITIDSHEM tel. 47960/47970

Fritidshemsledare Siv Grönvall-Diederichs

SKOLA tel. 47960

Föreståndare Jens Andersén

e-post: jens.andersen@vardo.ax

SOCIALKANSLI / KST tel. 532 800

Socialkansliet uppgår sedan 1.1.2021

i Kommunernas socialtjänst "KST" se sid 7.

STRÖMSGÅRDEN tel. 47950

tf. äldreomsorgsledare Elin Grönlund

OBS! NY TEL NR tel. 0457 3459 302

e-post: aldreomsorg@vardo.ax

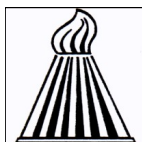
BYGGNADSTEKNISKA NÄMNDEN

På byggnadstekniska nämndens sammanträde 23.8.2021 beviljades följande bygglov:

- nybyggnad av fritidshus på Marstrand 2:28 i Grundsunda
- nybyggnad av båthus ändring av byggplats på Udden 3:22 på Simskäla.

Byggnadstekniska nämndens följande möte hålls **måndagen den 20 september 2021.**
Med reservation pga. givna Corona restriktioner.

Handlingar till ärenden som skall behandlas på mötet skall vara byggnadstekniska nämnden tillhanda **senast måndag 13 september.**

BIBLIOTEK och KULTUR

Några av bibbans nyheter:

Liza Marklund	Polcirkeln
Pernilla Lindroos	När kärleken väljer
Lumparlab förening	Jag lever än!
Kristin Ilves	101 glimtar ur Ålands forntid
Dick Harrison	Nazismen
Anna Lönnqvist	En kväll i juni
Sofia Lundberg	Som en fjäder i luften
Susanna Alakoski	Londonflickan
Nora Roberts	Vid horisonten
Sarah Penner	Giftmakerskan
Håkan Nesser	Schack under vulkanen
Ann Rosman	Marvatten
Anne Holt	Mandelaeffekten
Anna Jansson	Dansa min docka
Denise Rudberg	Er tredje man
Fritjolf & Leena Sahlström	Cancerbrev
Frida Svanberg	Veganska godsaker
Hilda Carr	Kreativ keramik
Marit Andersson & Sofia Åhman	Träna hemma med Sofia: stark och smidig

Massor med nya deckare och
Fina mellanåldersböcker

Välkomna till biblioteket!

LANTBRUKSKANSLIET INFORMERAR

Nu kan du som djurägare själv göra anmälan om din Djurhållning och dina Djurhållningsplatser via registrets e-tjänster

Den 23 augusti 2021 öppnades Djurhållar- och djurhållningsplatsregistrets e-tjänst. Med e-tjänsten kan aktören/djurhållaren själv lämna anmälningar om sin djurhållning och sina djurhållningsplatser och kadaverplatser.

Skyldigheten att registrera djurhållningsplatserna gäller alla platser där du har för avsikt att hålla ett eller flera nöt-, får-, get-, svin-, hjort-, kamel- eller hästdjur, pälsdjur, fjäderfä, bin, humlor, produktionskaniner, renar som hålls utanför renbeteslag och vissa könsceller och embryon.

Anmälningen skall göras innan djurhållningen inleds och djurhållningsplatserna ska registreras även om djur hålls som hobbydjur eller endast kortvarigt. Om du således sommartid håller till exempel höns eller får, hur kortvarigt detta än sker, ska en anmälan om djurhållningsplatsen och djurhållningen lämnas.

Djurhållningsplatser och djurhållningsverksamhet kan anmälas med personbeteckningen, FO-numret eller lägenhetssignumet. Djurhållningsplatsen kan registreras som egen eller så kan djuren hållas på en djurhållningsplats som en annan aktör registrerat. Via e-tjänsten kan man också kontrollera och uppdatera uppgifter som tidigare lämnats.

Uppdaterade uppgifter om djurhållningen och djurhållningsplatserna är viktigt för att djurens spårbarhet ska kunna säkerställas till exempel om en eventuell djursjukdom bryter ut.

Inloggningsadressen är:

<http://epr.ruokavirasto.fi>

Mer information om djurhållar- och djurhållningsplatsregistrets e-tjänst hittas på Livsmedelsverkets hemsida. Lantbrukssekreteraren som tidigare tog emot dessa anmälningar kan ge råd och vägledning om hur anmälningarna skall registreras.

ONSDAGAR I GRUNDSUNDA

1.6-30.9.2021

KL. 12-20*

Övriga tider efter tel. kontakt

Wennströms lanthandel

tel. 018-47777,
0400 714 866

Lasse Erikssons fartygsmuseum

tel. 018-47626,
0457 3828 459

*) med reservation för
eventuella åldersförhinder.

Annas shop

Endast enligt tidsbokning
tel. 018-47735
alt. 040 9649 351

VI ARBETAR FÖR DITT
SKÄRGÅRDSFÖRETAGANDE!

MÅNADENS HÅLLBARHETSUTMANING

TILLSAMMANS MED

FÖRETAGSAM SKÄRGÅRD

GÖR NÅGOT I DIN VARDAG MER
HÅLLBART

BYT UT ENGÅNGSDISKTRASORNA ELLER
KAFFEFILTER, BÖRJA HANDLA SECOND-
HAND OCH ÄT MER LOKALPRODUCERAT

SE ÖVER DIN ENERGIANVÄNDNING

ANVÄND MINDRE ENERGI, BYT TILL
HÅLLBAR EL ELLER FUNDERA PÅ ETT MER
HÅLLBART VÄRMESYSTEM

#SKÄRGÅRDSAMBASSADÖR

WWW.SKARGARDEN.AX
INFO@SKARGARDEN.AX

BOKBODEN

på marknadsplatsen i
Vargata är alltid öppen.

Här kan du
hämta gratis
läsning och
hit kan du
lämna böcker
som du läst
klart.

Wårdö kulturstiftelse r.s.

Martha
Vårdö

Marthaförenings

SEPTEMBERMÖTE

hålls hos Birgitta Nordberg

tisdagen den

7.9.2021 kl. 19

(Obs! ändrat datum)

Vi diskuterar deltagandet i
Vårdödagen den 10.9,
går genom sommarens aktiviteter
och behandlar övriga ärenden!

Välkomna!

-både nya och gamla medlemmar!

Vårdödagen

Den 10.9.2021 kl. 13-19, vid marknadsplatsen i Vargata

*** Kom och mingla med vår kommundirektör Kristoffer Barkar kl 13-14!**

*** Marknad**

- Matbröd
- Söta bakverk
- Saft, sylt m.m.
- Rökt kött

*** Lotteri**

- Vinster från generösa Vårdöföretag
- Dragning ca kl. 18.45

*** Vargata-vandring med Douglas**

Lindén Startar kl. 13.30 vid Båthusviken och Douglas berättar längs vandringen till Vargata.

*** Vårdö kulturstiftelse**

- Säljer sockenkrönikan
- Kartor m.m.

*** Byakampen -femkamp mellan byarna.**

Utmana regerande mästarna i Grundsunda! Utför 5 olika uppgifter mellan kl. 15.00 och 18.00.

*** Bokpresentation**

Janne Kütimaa kommer och presenterar sin bok om Åland kl. 15. Hon är kvar till kl. 17 och signerar böcker.

*** Ponnyridning**

- Passa på att rida på islandshäst från Ribacka gård kl. 13-16.

*** Marthorna har kaffeservering med Vårdöbakelsen**

*** Grillad korv och potatissallad, 5 €**

*** Vårrullar**

*** Lasses sjöfartsmuseum**

- har öppet kl. 12-19.

Välkomna!

VÄLKOMNA!

Vill Du var med? Hör av Dig till Mia Påvals, 0400 846 706 senast 7.9.

ZUMBA

Nu kör Folkhälsan igång Zumba med **Johanna Andersson** som ledare. I år kommer även barn att ha möjlighet att träna denna fartfyllda dansträning i skolans gymnastiksal.

Första tillfället är 2.9.2021.

Första tillfället är prova på för barnen, därefter bör man meddela till Johanna om man vill fortsätta.

Minimiantal deltagare:

10 barn och 10 vuxna.

Barn 4-10år

Torsdagar kl. 18-18.45.

Pris: 30 euro/termin för 1 barn, därefter 20 euro/barn i familjen.

Vuxna

Torsdagar 19-20.00.

Pris: 50 euro/termin.

Önskan om att inga föräldrar är med på barnens zumbaträning.

Anmälan

till Agnetha Danielsson
tel. 04573425 959

Friskvårdskuponger
kan användas.

Välkomna!

Folkhälsan i Vårdö

Lådracet 10 år!

Vi drar en extra fin vinst

varje månad bland alla deltagare!

Augusti: Fanny Sjögren

Övriga vinnare:

Mickelsö/Töftö	Diana Abildgaard
Vargata	Siv Grönvall-Diederichs
Listersby	Kenta Olofsson
Sandösund	Marie Grönvall-Sjögren
Simskäla	Eva Blomqvist

Grattis till alla vinnare!

Tack till er alla som gått! Fortsätt gärna med det, vinstchansen ökar ju fler gånger man går.

Lådorna finns vid

Simskäla gamla skola, Sandösund på Lövö sidan, Listersby vägskäl, Mickelsö sopstation och Vargata butiken!

Med önskan om en fin höst!

Folkhälsan på Vårdö r.f.

Vårdö FBK

Måndag 13.9.21 är det dags för **övning /genomgång av deffen** i Töftö. Vi samlas kl. 19.00.

Uppdatera dina kunskaper inom HLR på samma gång!

Alla hjärtligt välkomna!

Höstens aktiviteter för seniorer, Folkhälsan på Åland

Du är välkommen att delta oavsett i vilken kommun du bor. Håll även utkik efter nya kurser, aktiviteter och evenemang under hösten. Du hittar information om vad som är på gång på Folkhälsan på Ålands hemsida, Facebook sida samt i lokaltidningarna under föreningsinfo.

Öronakupunktur enligt NADA

(hjälp ej mot hörselnedsättningar).

Måndagar 6.9-15.11 kl. 10-11.30 eller

torsdagar 9.9-18.11 kl. 10.30-12.00. Kostnad 82,50

Vattengymnastik för seniorer

Måndagar 13.9-29.11 kl. 13-14. Kostnad 108€

Sittgymnastik

Tisdagar 7.9-30.11 kl. 10 – 10.45 Kostnad 91€

Månadsträffen

Tisdagar 21.9, 19.10, 16.11, 14.12. Trevlig social samvaro med olika program där vi också äter lunch tillsammans på egen bekostnad. Vid behov, subventionerad transport till och från träffen. Ingen deltagaravgift.

Armstark

Onsdagar 8.9- 1.12 kl. 11-11.45 Kostnad 96€

Balans- och styrketräning för seniorer

Onsdagar 8.9- 1.12 kl. 13-14. Kostnad 102€

Balans- och styrketräning för seniorer - Lugnare tempo

Fredagar 3.9- 26.11 kl. 13 -14 Kostnad 102€

Starka kvinnor 70+

Torsdagar 9.9- 2.12 kl. 10- 10.45 Kostnad 96€.

Starka seniorer 70+

Torsdagar 9.9- 2.12 kl. 11.15- 12 Kostnad 96€.

Starka kvinnor 70+

Fredagar 10.9- 3.12 kl. 10.30-11.15 Kostnad 96€

Yoga för seniorer

Fredagar 3.9-19.11 kl. 9-10.15 eller kl. 10.30-11.45.

Kostnad 108€.

OBS! Du kan anmäla dig till ovanstående kurser från och med 16.8 kl. 08.00.

Telefon 018- 527043 eller 018 527063. Du kan även anmäla dig till kurserna på "Folkhälsan på Åland"s hemsida:

<https://www.folkhalsan.fi/aland/>

Träffar för närståendevårdare

Onsdagar 1.9, 6.10, 3.11 och 1.12 kl. 13-14.30.

Anmälan senast dagen innan. Ingen kostnad.

HERRliga gruppen

Håll utkik i tidningen efter datum för träffar!

Har du svårt att hitta aktiviteter för just dig?

Folkhälsans aktivitetslots

hjälp dig att hitta aktiviteter även utanför Folkhälsan, som kanske kan sätta guldkant på din vardag. Hjälpen är kostnadsfri. Tveka inte att höra av dig med frågor till aktivitetslots Annette Hagman tfn 527063, e-post: annette.hagman@folkhalsan.ax.

För övriga frågor kontakta koordinator för äldre och hälsa tfn 018- 527043 eller aktivitetslots Annette Hagman tfn 018-527063 eller skicka e-post till:

erika.borenius.kankkonen@folkhalsan.ax

**Kommunernas
socialtjänst k.f.**

**Socialvården på Åland
är samordnad from 1.1.2021**

Socialvården på Åland samlas från och med 2021 under ett och samma tak. Kommunernas socialkansliet förs över till kommunalförbundet Kommunernas socialtjänst, eller kort och gott KST (tidigare Ålands omsorgssamband).

Från och med den 1 januari 2021 sköter KST service inom bland annat:

- Tidigt stöd för barn och familj
- Barnskydd
- Faderskaps erkännanden
- Avtal om vårdnad och umgänge
- Medling i äktenskapsfrågor
- Utkomststöd
- Moderskapsunderstöd
- Stöd för närståendevård (under 65 år)
- Missbrukarvård
- Våld i nära relationer
- Handikappservice
- Stöd för rörligheten
- Färdtjänst
- Specialomsorg

Fältarna, Tallbacken och Beroendemottagningen blir också delar av KST.

Barnomsorgen (inklusive hemvårdsstödet) och äldreomsorgen kommer fortsättningsvis att ordnas av din hemkommun.

Du som redan är klient inom socialvården behöver inte göra något. Ditt klientskap överförs automatiskt till KST med stöd av lag. Om du har frågor om ditt klientskap och funderingar om hur det påverkas av samordningen kan du vända dig till KST, kontaktuppgifter enligt nedan. Växeln hjälper dig till rätt kontaktperson.

Kontaktuppgifter från och med 1.1.2021

Besöks- och
postadress

Växeln

E-post

webbplats

Skarpansvägen 30
22100 MARIEHAMN

(018) 532 800

info@kst.ax

www.kst.ax

Kompetens

Smidighet

Trygghet

Beställning**av lunch:**

-kryssa i listan,
-skriv under,
-klipp ur
-lämna in den
till Centralköket

→ tel. 47980

CENTRALKÖKETS LUNCH

MENY 1-30.9.2021

Salladsbord alla dagar utom soppdagar!

Obs! Viss reservation för förändringar i menyn beroende på tillgång på råvaror.

Strömmsgårdens**boendes mattider:**

Lunch kl. 11.30

Middag kl. 16.00

Kvällsmål kl. 19.00

1.9	Onsdag	1	Dagens fisk
2.9	Torsdag	2	Korvsoppa & dessert/frukt
3.9	Fredag	3	(Sk, D) Tacos (S) Köttfärslimpa, svampsås, potatis
4.9	Lördag	4	Kalops, potatis & dessert
5.9	Söndag	5	Makaronilåda & dessert
6.9	Måndag	6	Stuvade makaroner, korv
7.9	Tisdag	7	Dillkött, potatis
8.9	Onsdag	8	Dagens fisk
9.9	Torsdag	9	Köttsoffa & plättar
10.9	Fredag	10	Pannbiff, gratäng
11.9	Lördag	11	Fisk i ugn, potatis & dessert
12.9	Söndag	12	Köttfärsjärpar, potatis & dessert
13.9	Måndag	13	Chili con carne, ris
14.9	Tisdag	14	Vegetariskt
15.9	Onsdag	15	Dagens fisk
16.9	Torsdag	16	Kycklingsoppa & dessert/frukt
17.9	Fredag	17	Mald leverbiff, vitsås, potatis
18.9	Lördag	18	Moussaka & dessert
19.9	Söndag	19	Fisksoppa & dessert
20.9	Måndag	20	Pytt i panna
21.9	Tisdag	21	Köttgryta
22.9	Onsdag	22	Dagens fisk
23.9	Torsdag	23	Spenatsoppa, ägg & dessert
24.9	Fredag	24	(Sk, D) Risotto (S) Kållåda
25.9	Lördag	25	Griskotletter, potatis & dessert
26.9	Söndag	26	Lövbiff, potatis & dessert
27.9	Måndag	27	Skinkfrestelse
28.9	Tisdag	28	Helstekt karré, sky, potatis
29.9	Onsdag	29	Dagens fisk
30.9	Torsdag	30	Ärtsoppa & plättar

Sign

Smaklig måltid!

Centralköket tel. 47980

